

ZAVEDANJE VLOGE KODEKSA POKLICNE ETIKE V INFORMACIJSKI DRUŽBI

Tatjana Welzer¹, Maja Rotovnik¹, Marjan Družovec¹

¹Univerza v Mariboru, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Koroška cesta 46, 2000 Maribor

tatjana.welzer@um.si, maja.rotovnik1@student.um.si, marjan.druzovec@um.si

Poklicna etika so načela, ki urejajo naše obnašanje in vedenje v poslovnem okolju in jih povezujemo tudi z odgovornostjo v informacijski družbi, kar pomeni da sprejemamo odgovornost za sprejete odločitve in zagotavljanje varnega, preglednega in z uporabniki usklajenega digitalnega okolja. Načela poklicne etike so običajno kot pravila oz. priporočila zapisana v poklicnih etičnih kodeksih, ki pokrivajo različna področja delovanja in odločanja, vključno s kulturno zavestjo in načeli, ki urejajo obnašanje osebe ali skupine ljudi na posameznih področjih poslovnega okolja. Ta pravila ohranjajo najvišje standarde poklicnega obnašanja. Njihove skupne lastnosti so izogibanje nasprotju interesov, kršitvam zaupnosti in zasebnosti ter kršitvam zakonov, pa tudi zagotavljanje znanja za napredno tehnologijo, preudarno rabo informacij in vzdrževanje celovitosti sistemov ter prenos temeljnih etičnih načel v poklicno delovanje informacijske družbe. Seveda kodeksi poklicne etike pri tem niso algoritmi za reševanje etičnih problemov, temveč le osnova za etično odločanje in izkazovanje odgovornosti za podpiranje javnega dobrega. S kodeksi poklicne etike, je potrebno seznanjati deležnike v različnih obdobjih njihovega izobraževanja in delovanja in jih tudi seznaniti z različnimi vidiki in vsebinami poklicnih kodeksov, ki se lahko vsaj delno razlikujejo od združenja do združenja, ki so najpogostejši avtorji kodeksov poklicne etike, vsaj v okolju informacijske družbe. Zavedanje vloge kodeksov in s tem poklicne etike bomo predstavili na primeru študentov, v fazi seznanjanja s kodeksi in ostalimi etičnimi načeli delovanja v informacijski družbi. Slednja (etična načela) postajajo vse pomembnejša z razvojem novih orodij in pristopov, ki temeljijo na umetni inteligenci, ki vse pogosteje sprejema odločitve v imenu prej omenjenih deležnikov.

Ključne besede: Informacijska družba; Etika; Poklicna etika; Poklicni etični kodeksi; Odgovornost.

AWARENESS OF THE ROLE OF THE PROFESSIONAL CODE OF ETHICS IN THE INFORMATION SOCIETY

The presentation will focus on ethics including cultural awareness and professional codes of ethics. Professional codes of ethics are principles that govern the behaviour of a person or group of people in individual areas of information society. Those rules maintain the highest standards of professional behaviour. Their common features are: the avoidance of conflicts of interest, breaches of confidentiality and privacy, and violations of laws, as well as the provision of knowledge for advanced technology, the prudent use of information and maintenance of system integrity, and the transfer of fundamental ethical principles into information society. Of course, Professional Codes of Ethics are not algorithms for solving ethical problems but only the basis for ethical decisions and the demonstration of responsibility for supporting the public good. They are based on different views and are developed by different societies. They have to be shared with different stakeholders including students.

Keywords: Information society; Ethics; Professional ethics; Professional codes of ethics; Accountability.